

НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
Кафедра загальної і медичної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ НЕЙРОКОГНІТИВІСТИКИ»

Освітній рівень	<u>другий (магістерський) рівень</u>
Галузь знань	<u>22 «Охорона здоров'я»</u>
Спеціальність	<u>225 «Медична психологія»</u>
Освітня програма	<u>Медична психологія</u>

2024

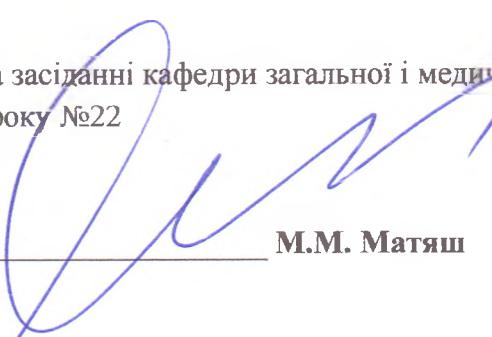
Робоча програма навчальної дисципліни «Основи нейрокогнітивістики» для підготовки студентів на другому (магістерському) рівні галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 225 «Медична психологія» III курсу Навчально-наукового інституту психічного здоров'я.

РОЗРОБНИК:

I.В. Рожкова професор кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, доктор наук з публічного управління, професор.

О.В. Скоробогатова лекторка кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, кандидат медичних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної і медичної психології
Протокол від «13» червня 2024 року №22

Завідувач кафедри, професор **М.М. Матяш**

Робочу програму схвалено на засіданні Циклової методичної комісії з медико
психологічних дисциплін
Протокол від «15» 06 2024 року № 6

Голова циклової методичної комісії
професор **Омелянович В.Ю.**

Перезатверджено:

На 20 -20 н.р. (підпис) « » 20 р. Протокол №
(ПІБ)

На 20 -20 н.р. (підпис) « » 20 р. Протокол №
(ПІБ)

На 20 -20 н.р. (підпис) « » 20 р. Протокол №
(ПІБ)

На 20 -20 н.р. (підпис) « » 20 р. Протокол №
(ПІБ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 22 Охорона здоров'я	Вибіркова
Модулів – 1		Рік підготовки: 3
Змістових модулів – 1		Семестр: V або VI
Індивідуальне науково-дослідне завдання: в тексті РП		Лекції: 10 годин
Загальна кількість годин – 90		
Тижневих годин:- аудиторних –3, самостійна робота студента - 6	Освітньо- кваліфікаційний рівень: «магістр»	Практичні заняття: 20 годин
		Самостійна робота: 60 год
		Вид контролю: Диф. Залік

2. МЕТА, ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Мета навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів з основними психофізіологічними механізмами переробки знань як основної ланки психіки людини, розкритті сутності психології пізнавальних процесів від базових понять до складних та дискусійних питань сучасного напрямку науки. Психологія пізнання, чи психологія пізнавальних процесів, є традиційної областю, що включає психологію відчуття та сприйняття, пам'яті, уяви, уваги, мислення, але майбутній лікар - медичний психолог потребує глибшого розуміння когнітивної психології як науки про процеси придання, зберігання, перетворення, генерації та застосування людиною знань. Когнітивна психологія охоплює процеси творчості, прийняття рішення, оцінювання, семантичні процеси, процеси розуміння та мовленнєві процеси, системні когнітивні процеси (інтелект, метакогнітивне управління та ін.). У сферу когнітивної психології також входить диференціальна психологія пізнавальних здібностей та психологія пізнавального розвитку. Таким чином, когнітивна психологія є психологією пізнання на сучасному етапі її розвитку, вивчення якої дозволить вдосконалити теоретичну підготовку та практичні навички майбутнього лікаря – медичного психолога.

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Знати:

- відповідний обсяг предметної області та професійної діяльності;
- теорії та методологію нейрокогнітивістики в контексті визначення топіки та динаміки психічних процесів, розладів функціонування, якості життя пацієнтів;
- основні поняття та категоріальні одиниці основних шкіл та моделей нейрокогнітивістики;

Вміти:

- розв'язувати типові та складні задачі і проблеми у відповідній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог; встановити психологічний контакт з пацієнтом;
- спостерігати, аналізувати, узагальнювати та систематизувати психологічні факти;
- адекватно оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Здатність продемонструвати: розв'язання типових та складних задач і проблем у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій. Використовувати на практиці отримані знання із загальної, вікової, експериментальної психології, психодіагностики, психології особистості, гендерної та диференційної психології.

Володіти навичками: аналізувати сучасні досягнення когнітивної психології та пояснювати психічні процеси та явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання; вибору способів вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, прийняття та аргументації власних рішень щодо їх розв'язання; доступно формулювати думку, дискутувати, обстоювати власну позицію, тощо.

Самостійно вирішувати: завдання, пов'язані з пошуком інформації з різних джерел, для вирішення професійних завдань; практичні задачі, пов'язані з професійним самовдосконаленням; завдання розробки корекційних та тренінгових програм тощо.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті). Згідно з вимогами стандарту, дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Загальні:

- ЗК 1 Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
ЗК 2 Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
ЗК 3 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК11 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК 14 Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні:

- СК 1. Здатність до збирання та критично опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.

СК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.

СК 4. Здатність до вибору оптимальних методів та проведення клінічної / психологічної діагностики пацієнта.

СК 5. Здатність до оцінювання результатів діагностики, лабораторних та інструментальних досліджень, проведення психологічного дослідження та аналізу, систематизації, оцінювання психометричних та психодіагностичних методик, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій.

СК 6. Здатність до планування, організації та здійснення психологічного дослідження, використання валідного і надійного психодіагностичного інструментарію, аналізування та систематизації одержаних результатів, формулювання аргументованих висновків та рекомендацій

СК 14. Здатність до здійснення психоосвітньої роботи серед населення та медичних працівників.

Результати навчання з дисципліни:

РН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій для здійснення медичних та психологічних інтервенцій.

РН 12. Планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, спрямовані на отримання нових знань та/або створення нових технологій у сфері медичної психології.

РН 14. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти у сфері медичної психології, та дотичні до неї міждисциплінарні проекти з урахуванням наукових, економічних, правових, етичних та соціальних аспектів.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Методологічні основи когнітивної психології.

Тема 1. Вступ до когнітивної психології. Когнітивна психологія в системі наук. Предмет та завдання психології пізнання. Основні категорії когнітивної психології, когнітивістики. Методи дослідження в когнітивній психології. Головні форми прояву психіки та їх взаємозв'язок. Головні етапи розвитку психіки й поведінки у процесі еволюції. Свідомість яквищий ступінь розвитку психіки. Несвідомі форми психічної діяльності людей. Психіка й організм.

Тема 2. Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності.

Відчуття. Поняття про відчуття. Анатомо-фізіологічні механізми відчуттів. Види відчуттів: інтероцептивні (органічні), пропріоцептивні (кінестетичні), екстероцептивні (дистанційні: зорові, слухові; нюхові; контактні: смакові, температурні, тактильні, дотикові). Властивості відчуттів. Чутливість та її вимірювання. Поняття про пороги відчуттів.

Тема 3. Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності.

Сприйняття. Сприйняття як психічний процес і система перцептивних дій. Властивості сприйняття: предметність, цілісність, константність, категоріальність, апперцепція. Сприйняття простору, часу, руху. Ілюзії сприйняття.

Тема 4. Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності.

Увага. Увага як спрямованість і зосередженість на певному явищі (об'єкті) психічної діяльності людини. Види уваги та їх порівняльна характеристика: мимовільна, довільна,

післядовільна. Властивості уваги, їх розвиток. Психодіагностика уваги. Експериментальне вивчення уваги.

Тема 5. Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності.

Пам'ять. Поняття про пам'ять. Фізіологічні механізми пам'яті. Види пам'яті: за часом зберігання інформації (миттєва, короткочасна, довготривала, оперативна, генетична), за характером психічної активності (рухова, емоційна, образна, словесно-логічна). Характеристика процесів пам'яті: запам'ятування, збереження (забування), відтворення. Індивідуальні особливості та типи пам'яті. Ментальна презентація.

Тема 6. Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності.

Мова і мовлення. Поняття про мову та мовлення. Анатомо-фізіологічні основи мовлення. Мовленнєвий онтогенез. Види мовлення: зовнішнє (усне (монологічне та діалогічне), писемне), внутрішнє, егоцентричне. Функції мови. Властивості мови: змістовність, виразність, зрозумілість, дієвість. Сприйняття мовлення.

Тема 7. Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності.

Мислення та інтелект. Уява. Мислення як вища форма пізнавальної діяльності. Види мислення: предметно-дійове, наочно-образне, словесно-логічне. Розумові операції. Форми мислення. Поняття про уяву. Види уяви. Форми уяви: аглютинація, схематизація, гіперболізація, загострення, типізація.

Тема 8. Регуляція когнітивних процесів. Регуляторні системи мозку та їх функціонування. Роль регуляторних функцій мозку у системній організації цілеспрямованої поведінки. Нейрофізіологічні механізми регуляторних функцій мозку. Неспецифічні модулюючі системи. Системи довільного контролю поведінки та когнітивної діяльності. Системи емоційно-мотиваційного регулювання поведінки. Вплив емоцій на сприйняття та увагу. Вплив емоцій на пам'ять. Вплив емоцій на мислення.

Тема 9. Когнітивні стилі як предиктори індивідуальних відмінностей. Теорії, пов'язані з дослідженням когнітивних стилів. Психологічна характеристика основних когнітивних стилів. Взаємозв'язки когнітивних стилів і їх співвідношення з продуктивними аспектами інтелектуальної діяльності. Когнітивні стилі у структурі індивідуальності.

Тема 10. Когнітивний розвиток та його детермінанти. Історичний аспект. Основні положення теорії Піаже. Пізнання фізичного світу у перші два роки життя. Пізнання ментального світу. Всеєвітні побудови когнітивного розвитку за Піаже. Інформаційний підхід та теорія Піаже. Неопіажеанство. Поняття детермінант когнітивного розвитку. Спадковість та оточення. Сім'я та інтелект. Формуючий експеримент у дослідженні детермінант когнітивного розвитку. Культура та вплив соціального контексту.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модуля і тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Пр. заняття	CPC
Змістовий модуль 1. Методологічні основи когнітивної психології.				
1. Вступ до нейрокогнітивістики	10	2	2	6

2. Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності. Відчуття.	10	2	2	6
3. Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності. Сприйняття.	8	-	2	6
4. Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Увага.	8	-	2	6
5. Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Пам'ять.	8	-	2	6
6. Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Мова і мовлення.	10	2	2	6
7. Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Мислення та інтелект. Уява.	8	-	2	6
8. Регуляція когнітивних процесів	10	2	2	6
9. Когнітивні стилі як предиктори індивідуальних відмінностей	8	-	2	6
10. Когнітивний розвиток та його детермінанти	10	2	2	6
ВСЬОГО ГОДИН:	90	10	20	60

5. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Вступ до нейрокогнітивістики.	2
2.	Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності. Відчуття.	2
3.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Мова і мовлення.	2
4.	Регуляція когнітивних процесів.	2
5.	Когнітивний розвиток та його детермінанти.	2
ВСЬОГО ГОДИН:		10

6. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Основи нейрокогнітивістики» семінарські заняття не заплановані.

7. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Вступ до нейрокогнітивістики. сучасні когнітивні теорії та перспективи подальшого розвитку когнітивної нейронауки.	2
2.	Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності. Відчуття.	2
3.	Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності. Сприйняття.	2
4.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Увага.	2
5.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Пам'ять.	2
6.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Мова і мовлення.	2
7.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Мислення та інтелект. Уява.	2
8.	Регуляція когнітивних процесів	2
9.	Когнітивні стилі як предиктори індивідуальних відмінностей	2
10.	Когнітивний розвиток та його детермінанти	2
ВСЬОГО ГОДИН:		20

8. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Згідно робочої програми навчальної дисципліни «Основи нейрокогнітивістики» лабораторні заняття не заплановані.

9. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Вступ до нейрокогнітивістики. Історичні аспекти розвитку когнітивної психології: розвиток зарубіжної когнітивної психології та розвиток когнітивної психології в Україні.	6
2.	Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності. Відчуття.	6
3.	Психічні пізнавальні процеси. Чуттєві форми пізнання дійсності. Сприйняття.	6
4.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Увага.	6
5.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Пам'ять.	6
6.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Мова і мовлення.	6
7.	Психічні пізнавальні процеси. Раціональні форми пізнання дійсності. Мислення та інтелект. Уява.	6

8.	Регуляція когнітивних процесів	6
9.	Когнітивні стилі як предиктори індивідуальних відмінностей	6
10.	Когнітивний розвиток та його детермінанти	6
ВСЬОГО ГОДИН:		60

10. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі - ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. На індивідуальну роботу відводяться бали з поточного контролю за рішенням кафедри. Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові за різні види індивідуальних завдань і додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, уdosконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНДЗ - підготовка повідомлення або написання реферату на основі опрацювання першоджерел на одну із запропонованих тем.

11. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни застосовуються різні методи навчання:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації: а) словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), пояснення, розповідь, бесіда; б) наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; в) практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні;

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі;

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою й інтернет-ресурсами; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; інтерактивні методи навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості.

12. МЕТОДИ І ФОРМИ КОНТРОЛЮ, РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на практичних заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань студентів є: систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання творчих завдань та розв'язання задач; виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів: тестові завдання; розрахункові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу); ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; інші.

Форма кінцевого контролю – ДЗ (диф.залік) передбачає визначення рівня сформованих знань і навичок. До кінцевого контролю з дисципліни допускаються студенти при умові **відвідування не менше 75% навчальних аудиторних занять** (лекцій, практичних занять) із всією накопиченою сумою балів впродовж вивчення дисципліни(курсу) «Основи нейрокогнітивістики». У випадку, якщо студент відвідав **менше, ніж 75%** (пропусків у студента **більше 25%**) навчальних аудиторних занять, то він вважається таким, який не виконав навчальну програму й навчальний план з дисципліни, а отож має право повторно вивчати дисципліну

Студент складає **ДЗ з тією кількістю балів**, яку він накопичив впродовж **поточного навчання**. Форма проведення ДЗ (диф.залік) та вид завдань визначаються навчальною (робочою) програмою з дисципліни та регламентом кафедри. Заразування кредиту за вивчену дисципліну здійснюється при умові накопичення загальної кількості отриманих студентом балів, що має бути не меншою за мінімальну, яка визначена робочою навчальною програмою з дисципліни і відповідає мінімальному значенню **оцінки Е**, а отже, складає **111 балів**. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент з дисципліни за поточну навчальну діяльність і ПМК – **200 балів** за шкалою ECTS.

Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)

125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогане, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовільняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	Fx	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю здійснюється за 200 бальною системою контролю знань, прийнятого в університеті та національною шкалою і відображаються у відповідних відомостях.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

Номер модуля кількість навчальних годин/ кількість кредитів ECTS	Кількість змістовних модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Конвертація у бали традиційних оцінок				Виконання індивідуального завдання	
			Традиційні оцінки					
			"5"	"4"	"3"	"2"		
Модуль 1 90/3,0	1	10	19	15	11	0	10	

Під час оцінювання засвоєннякої теми модуля студента виставляються оцінки за 4-балльною (традиційною) шкалою та за 200-балльною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою програми для вивчення теми. Студент повинен отримати **оцінку з кожної теми**.

Вагаожної теми у межах одного модуля в балах має бути однаковою, і визначатися кількістю тем у модулі. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими й включати контроль теоретичної та практичної підготовки.

Самостійну роботу студентів оцінюють під час поточного контролю на практичному занятті.

Загальне оцінювання модуля дисципліни

Поточна успішність максимальна – 200 б. Тем практичних занять – 10	Диф.зalіk (ДЗ)
Змістовий модуль 1 – 10 тем 1 тема – 19 балів Разом – 190 балів Індивідуальна робота 10 балів	Диф. залік

РАЗОМ сума балів	200
-------------------------	------------

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс вивчення дисципліни включає: робочу програму навчальної дисципліни, програму навчальної дисципліни, ілюстративні матеріали. До нього також входять: список рекомендованої та додаткової літератури, мультимедійний лекційний матеріал, опорні конспекти практичних занять.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ТА ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПОТОЧНОГО і ПРОМІЖНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Предмет та система когнітивної психології
2. Складові когнітивної психології. Завдання, які вирішує когнітивна психологія. 3. Методи когнітивної психології та їх характеристика.
4. Місце когнітивної психології в системі психологічних наук.
5. Основні етапи становлення когнітивної психології.
6. Роль необіхевіоризму для розвитку когнітивної психології.
7. Сучасність когнітивної психології. Емпіризм. Структурализм. Комп'ютерна метафора.
8. Інформаційна метафора в когнітивній психології.
9. Еволюційна когнітивна психологія. Функціональна нейронаука.
10. Психофізика відчуттів. Несенсорні фактори сенсорних процесів.
11. Сприйняття і увага. Сенсомоторні основи сприйняття.
12. Теорії сприйняття.
13. Розвиток і спеціалізація сприйняття.
14. Сприйняття руху і часу. Підпорогове сприйняття.
15. Експериментальні дослідження уваги.
16. Моделі вибіркової уваги. Модель ранньої селекції.
17. Зорова увага. Візуальне сприйняття і увага.
18. Розпізнавання патернів.
19. Поняття про пам'ять. Структури і процеси.
20. Моделі пам'яті в когнітивній психології.
21. Когнітивні теорії забування.
22. Навчання та формування навичок.
23. Мнемоніка. Мнемонічні методи.
24. Мислення. Ментальна репрезентація.
25. Когнітивні моделі мислення.
26. Види мислення.
27. Операції мислення.
28. Формування понять.
29. Формальне мислення. Перевірка гіпотез.
30. Асоціація. Індукція, аналогія і прогноз.
31. Дедуктивні умовиводи.
32. Формування понять, логіка і прийняття рішень.
33. Поняття інтелекту. Стадії розвитку інтелекту.

34. Мислення і мова.
35. Вроджені здібності і вплив оточення.
36. Процеси розуміння та кодування.
37. Моделі розуміння мови.
38. Поняття про розвиток. Когнітивні теорії розвитку.
39. Когнітивна психологія і свідомість. Сучасні теорії свідомості.
40. Функції свідомості: визначення значення і контексту, рефлексія і самоконтроль, контроль пріоритетів та доступу до інформації, вибір і контроль розумових і фізичних дій, прийняття рішень і виконання, виявлення помилок і редактування, адаптація і научиння.
41. Поняття про творчість. Аналіз творчості. Стадії творчого процесу.
42. Когнітивні теорії творчості.
43. Уява, фантазія і творчість.
44. Конвергентне і дивергентне мислення.
45. Творчість і функціональна стійкість.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Когнітивна наука : навч. посібник. / Деркач Л.М., Шевяков О.В., Бурлакова І.А., Братчікова Ю.К., Соловйова Д.В., Мельничук Д.П. — Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. — 320 с.
2. Максименко С., Деркач Л., Кіричевська Е., Касинець М. Психологія когнітивних процесів: науковий посібник / Національна академія педагогічних наук України, Інститут психології імені Г.С. Костюка. Київ: «Видавництво Людмила» 2022. 420 с.
3. Сучасні дослідження когнітивної психології (ICRACP 2020): матеріали наук.-практ. конф., м. Острог, 15 травня 2020 р. Острог: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2020. – 76 с.
4. Луньов В.Є. Основи психодіагностики в соціальній сфері та клінічній практиці: навчальний посібник / Hamilton: Accent Graphics Communications – К.: Інтерсервіс, 2017. – 286 с.
5. Резван О. О Практикум із психології: навч. посібник / О. О. Резван, Н. С. Моргунова, О. В. Кір'янова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 157 с.
6. Cognitive psychology. A student's handbook. Michael W. Eysenck, Mark T. Keane. 2020. – 980 p.

Додаткова література:

1. Дерев'янко С. П. Когнітивні викривлення, пов'язані з емоційним інтелектом. Одинадцять Сіверянські соціально-психологічні читання: матеріали міжнар. наук. конф. (Чернігів, 29 листопада 2019 р.). Чернігів, 2020. С. 81–85.
2. Шовкова О. Д. Види ілюзій мислення у когнітивній психології. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Психологія». Острог, 2018. Вип. 7. С. 33–40: URL: https://psj.oa.edu.ua/assets/files/full/NZ_Vyp_7_Psykhology_web.pdf

3. Дерев'янко С. П. Емоційний штучний інтелект у професійній підготовці майбутніх психологів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. № 1 (81). С. 192. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3281/1769>
4. Дерев'янко С. П., Примак Ю. В., Ющенко І. М. Штучний інтелект та емоційний штучний інтелект як феномени сучасної когнітивної психології. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія»: Науковий журнал. Острог, 2020. Вип. 11. С. 115–119.
5. Івашкевич Е. Природа соціального інтелекту особистості та його базові функції. Проблеми сучасної психології. 2019. Вип. 44. С. 98–119.
6. Sternberg R. J. Cognition and Reality: Principles and Implications of Cognitive Psychology. Phi Delta Kappan. 2020. Р. 69.
7. Шахова О.Г. Соціальна психологія особистості: Навчальний посібник. – Харків: «Контраст», 2019. – 116 с.
8. Психологія творчості: навч. посібник / Н. А. Карпенко. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 156с.
9. Cognitive Psychology: Theory, Process, and Methodology. Third Edition by Dawn M. McBride, J. Cooper Cutting and Corinne Zimmerman. 2017. 408 p.
10. Schuller D., Schuller B. The Age of Artificial Emotional Intelligence. Computer. 2018. Vol. 51. № 9. P. 38-46.

15. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Бібліотека : <http://pidruchniki.com/>
2. Он-лайн бібліотека: twirpx.com
3. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Національна парламентська бібліотека України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nplu.kiev.ua>
5. Дерев'янко С. П. Когнітивна психологія: навч. посібник. URL: <http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/3450>